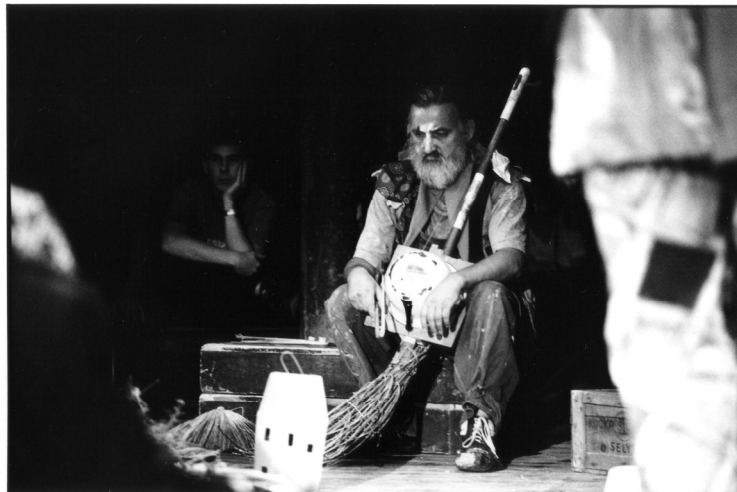

nem tud megújhódni, el kell tűnnie”, írja egy aforizmájában Caraco, a pesszimizmus filozófusa, és ezt a belátást a Hólyagcirkusz mintha a színházra nézve is osztaná. Így lesz főtémájuk (Leitmotív) az örökké fenyegető feloszlás.

Bemutatóikban ezért következetes agonizálást, állandó végjátékot („játékot a halállal, hálóló nélkül”) láthatunk. Mindeközben fennen hirdetik, hogy bármelyik percben fennáll annak a veszélye, hogy „dugába dől a világ”, vagy ami a megszállott színházcsináló számára szinte ugyanaz, hogy megszűnik a színház. A társulat mindig aktuális alapproblémája (melyet cserélődő szereplői kivétel nélkül megélnék) így fogalmazódik meg: „belepusztulunk-e ebbe a játékba, vagy ennek is lehetséges folytatása?”

A számtalan végső fázis között azonban mindig akadnak hangsúlyosabbak. Ezek közé tartozott a 2014-es év, amikor a Hólyagcirkusz megszűnt és egyben átalakult Közmunka Színházzá (a névváltás politikai konnotációja nem szorul magyarázatra). Azonban, továbbra sem meglepő módon, a színházi szakma egyik eseményről sem vett tudomást: nem temetett és nem ünnepelt.

Mit mondhatunk a folytatásról? Az új minimáltársulat, melynek alapító és oszlopos tagjai Szőke Szabolcs és Rácz Attila, eddig négy produkciót hozott létre. Ezek közül kettő – *Végrendelet*, *Messécske a Csodatevőről* – a Hólyagcirkusz nagy felfedezettje, Danyiil Harmsz művei nyomán született színpadi kompozíció, a másik kettőben viszont – *Megnyugszunk*, *Zenekatasztrófa* – visszafordultak Thomas Bernard magányszínházához. Több mint tizenöt év eltévelel így újra látható a két művészetromboló zenebohóc etűdje (azzal a jelentős különbséggel, hogy Spilák Lajos helyett Rácz Attila lett Szőke Szabolcs társa). Mi pedig, tizenöt év múltán, újra elmerenghetünk azon, hogy „a kultúra egy szemétdomb, amelyen megterem a színház és a zeneművészet, de akkor is szemétdomb.”

Hólyagcirkusz: Zenekatasztrófa, 2000, fotók: Révész Róbert